

pieniu wiosennym zabezpiecza trzodę chlewną na przeciąg 4 i pół mies.

3) szczepienie letnie daje krótszą odporność, sięgającą 3 mies.

4) w terenie, po wsiach, w których warunki higieniczno-sanitarne są gorsze i jest ciągła zmiana w pogłowie trzody, następują sporadyczne przełamania odporności nawet po kilku tygodniach,

5) nie zauważono ujemnych następstw dla macior szczepionych w pierwszej połowie ciąży,

6) Wobec rozmaitego wzrostu szczepu prof. Stauba na pożywkach, szczepionka ta winna być przed użyciem mianowana tak, aby dawka szczepionna zawierała nie mniej niż trzysta milionów włoskowców.

Piśmiennictwo.

1. Gledhill A. W.: Bull. Office Intern. des Epiz. Maj — 1949.
2. Kobusiewicz T.: Medycyna Wet. Nr 9 — 1947.
3. Kobusiewicz, Steffen: Medycyna Wet. Nr 7 — 1948.
4. Lanowski M.: Med. Wet. Nr 1 — 1948.
5. Staub A.: Bull. de l'Acad. Vet. de France — 1940.
6. Trawiński A.: Medycyna Wet. — 1947.
7. Trawiński A.: Bull. Office Intern. des Epiz. Maj — 1949.
8. Traub E.: Bull. Office Intern. des Epiz. Maj — 1949.

STEFAN ZEBROWSKI

Przyczynek do znajomości trwania uodpornienia po szczepieniach zapobiegawczych przeciwko wściekliznie

Z Zakładu Epizocjologii Wydziału Wet. Uniwersytetu Warszawskiego
Kierownik: Prof. dr ABDON STRYSZAK

Dnia 16 stycznia 1950 roku doprowadzony został do Kliniki Chorób Zakaźnych Wydziału Weterynaryjnego Uniwersytetu Warszawskiego Ks. kl. Nr 6, pies, suka, pekińczyk, lat 2. Warszawa—Śródmieście.

W y w i a d : Psa-sukę nabyto w lutym 1948 r. Pies wyprowadzany był na smyczy. O ile stykał się, to jedynie z psami pozostającymi na tej samej posesji, które podobnie jak w sąsiednich posesjach i kamienicach są zdrowe. Pies nie lubił ludzi obcych, jak również cudzych psów. Dnia 27 listopada 1948 r. pies był szczepiony zapobiegawczo przeciwko wściekliznie. W sierpniu i wrześniu 1949 r. przebywał na wsi, gdzie zżywał swobody. W pierwszych dniach stycznia 1950 r. po okresie rui wystąpiła u psa wzmocniona pobudliwość.

Po zasięgnięciu porady u lekarzy wet. suka zakwalifikowana została do pokrycia. Mimo niechęci suka została pokryta dnia 9.I.50 r. pod przymusem. Około 11.I.50 r. zauważono u niej wzmocnioną nerwowość, brak apetytu, zaburzenia ruchowe zadu i tylnych kończyn. W tym stanie rzeczy zwrócono się dn. 13.I.50 r. o poradę do wolno praktykujących lekarzy wet., którzy rozpoznali u psa zaburzenia na tle histerycznym i zalecili podawanie mieszaniny środków uspakajających z dodatkiem luminalu. Stan pacjenta mimo leczenia pogarszał się. Agresywność wzmagała się, a w dalszym ciągu był brak apetytu. Przy obchodzeniu się z psem zostało pogryzionych 5 osób z otoczenia.

Dnia 16.I.50 r. wobec pogorszenia się stanu zdrowia, dostarczona psu na Klinikę Położniczą Wydz.

Wet. W. W., skąd skierowano go na Klinikę Chorób Zakaźnych, jako podejrzanego o wściekliznę.

Stan obecny: Pies apatyczny, bardzo silnie wyniszczony, zanik świadomości. Ciepłota + 36.7° C, tętno zanikające, słabe, ilość pulsacji 120 na minutę. Oddech powierzchowny, zanikający. Szczęki zaciśnięte, z pyska wycieka ciągliwa ślina. Spojówki zasiniawe, silny wytrzeszcz prawej gałki ocznej. Ogólny stan — agonia.

Dalszy przebieg choroby: w klatce pies leży zwinęty w kłębek, zupełnie nie reaguje na drażnienie. Nieprzytomny.

Dnia 17.I.50, rano znaleziono w klatce psa nieżywego.

Przy sekcji stwierdzono, ostry niezbyt żołądka i jelit.

Badanie histopatologiczne mózgu wykazało obecność dużej ilości ciałek Negri'ego.

Wniosek: Choć nie zostało stwierdzone zetknięcie się psa padłego z psem wściekłym, to należy jednak przypuszczać, że zakażenie nastąpiło najprawdopodobniej podczas wyjazdów właściciela z psem na wies w miesiącach od sierpnia do października 1949 r. Pierwsze objawy wzmocnionej nerwowości psa wystąpiły już w pierwszych dniach stycznia 1950 r. Z powyższego przypadku nasuwa się wniosek, że odporność po szczepieniu zapobiegawczym p. wściekliznie trwa nie dłużej, niż 1 rok. Ponowne przeto szczepienie winno odbywać się przed upłynięciem tego terminu.